

مثنى الجزرية

تَمَّتْ

Cezeriyye Manzumesinin Sonuna Eklenen Tamamlayıcı Bilgiler

Cezeriyye Manzumesinin Sonuna Eklenen Tamamlayıcı Bilgiler

تَنْبِيهَاتٌ فِي حُسْنِ الْأَدَاءِ

HÜSN-Ü EDA HAKKINDA UYARILAR

تَنْبِيهَاتٌ فِي حُسْنِ الْأَدَاءِ

mutkin imamların ← seviye, derece isteyen
وَيَزُودُ شَاوُ أَمَّةِ الْإِتْقَانِ

Kuran'ı güzel okumak ey isteyen kişi !
۱- يَا مَنْ يَزُومُ تِلَاوَةَ الْقُرْآنِ

1. Ey Kuran'ı doğru ve güzel şekilde okumak ve mutkin imamların ulaştığı seviyeye ulaşmak, onların gittiği yoldan gitmek isteyen kişi !

zayıflık med olmayan yeri uzatmak yahut
أَوْ مَدَّ مَا لَا مَدَّ فِيهِ لَوَانِ

aşırı uzatmak tecvidi zannetme !
۲- لَا تَحْسَبِ التَّجْوِيدَ مَدًّا مُفْرِطًا

2. Tecvidi, uzatılmaması gereken yeri uzatmak, uzatılacak yerde de aşırı uzatmak olduğunu zannetme !

تَنْبِيهَاتٌ فِي حُسْنِ الْأَدَاءِ

sarhoş gibi harfi gevelemek
أَوْ أَنْ تَلُوكَ الْحَرْفَ كَالسَّكَرَانِ

hemze sesi medden sonra zorlamak veya
هَمْزَةً بَعْدَ مَدٍّ أَوْ أَنْ تُشَدِّدَ

3. Tecvid, ne med sesinin ardından hemze sesi vermek, (zorlamak) ne de harfleri bir sarhoş edasıyla gevelemektir.

kusma hissinden dinleyen kaçır
مِنْ الْغَثَّيَانِ سَامِعُهَا فَيَفِرُّ

kusmaya çalışır gibi hemzede mubalağa etmek
مُتَهَوِّعًا بِهَمْزَةٍ أَوْ أَنْ تَفُوهَ

4. Tecvid, hemzenin telaffuzunda sanki istifra edecekmiş gibi mübalağa yaparak dinleyenin bu hoş olmayan hissi duyup Kuran meclisini bırakıp gitmesine sebep olmak da değildir.

ölçüyü eksik bırakan olma o ölçüde
فِيهِ وَلَا تَكُ مُخْسِرٌ الْمِيزَانَ

aşırıya giden olma ölçü her harf için vardır
طَاغِيًا فَلَا تَكُ مِيزَانَ لِلْحَرْفِ

5. Her harf için bir ölçü, bir denge vardır. Bu ölçüde aşırıya giden veya ölçüyü eksik bırakan olma !

ÖĞRENDİKLERİMİZ

- ✓ İmam İbnu'l-Cezeri'nin, Mukaddime adlı manzumesinin sonuna eklenen son konu, İmam Alemuddin es-Sehâvi'nin hüsn-ü eda hakkındaki beyitleridir. Bu beyitlerde tecvidin ne olmadığından detaylıca bahsetmiş, son olarak da harflerdeki ölçüye dikkat çekmiştir.
- ✓ Beyitlerine dikkat çekici bir hitapla başlamaktadır: «Ey Kuran'ı doğru ve güzel şekilde okumak ve mutkin imamların ulaştığı seviyeye ulaşmak, onların gittiği yoldan gitmek isteyen kişi !
- ✓ Bu güzel hitaptan sonra insanlar arasında yaygın olan hatalı düşüncelere, eksik bilgilere dikkat çekerek söyle demiştir:
- ❖ Tecvidi, uzatılmaması gereken yeri uzatmak, uzatılacak yerde de aşırı uzatmak olduğunu zannetme !
- ❖ Tecvid, ne med sesinin ardından hemze sesi vermek, (zorlamak) ne de harfleri bir sarhoş edasıyla gevelemektir.
- ❖ Tecvid, hemzenin telaffuzunda sanki istifra edecekmiş gibi mübalağa yaparak dinleyenin bu hoş olmayan hissi duyup Kuran meclisini bırakıp gitmesine sebep olmak da değildir.
- ❖ En son olarak da kulaklarımıza küpe olması gereken önemli bir uyarıda buluyor:
- ✓ Her harf için bir ölçü, bir denge vardır. Bu ölçüde aşırıya giden veya ölçüyü eksik bırakan olma !